

Posudek školitele na doktorskou disertaci Mgr. Ladislava Víta

Disertační práce Mgr. Ladislava Víta *Topophilia and Escapism: W. H. Auden's Interwar Poetics of Place (1927-1938) – Topofilie a útěkářství: poetika místa v meziválečném díle (1927-1938) W. H. Audena* (FF UK v Praze 2013, 248 stran) se zabývá předválečnou poezií uvedeného anglického básníka z hlediska jeho poetiky místa a konfrontuje ji s jeho soudobou prózou s touto tematikou. Výzkumná problematika byla vhodně zvolena – jedná se o jeden z aspektů básníkovy díla, který nebyl dosud podrobněji zkoumán, protože dosavadní literární věda a kritika se zaměřovaly spíše na jeho politickou angažovanost, vztah k Freudově psychologii či technickou stránku jeho veršů. Doktorand vyzvedl tři lokality – Alston Moor v Northern Pennines, Island a Anglie, které pro básníka byly zdrojem jeho celoživotní intelektuální a citové (doktorandem nazývané topofilické) odezvy a konstituovaly základní prvky jeho osobní mytické geografie. První dvě lokality básník považoval za svá osobní posvátná místa, druhá dvě za státy, jejichž ostrovní ráz přispíval k zachování místní krajinné osobitosti a kulturní identity. Vítova práce podává podrobný rozbor způsobu jejich pojetí v Audenově poezii a jeho soudobé kritické próze s přihlédnutím k Audenovu vztahu k předchozí tradici tzv. přírodní poezie (nature poetry – local poetry, kterou představovali např. Thomas Hardy, Edward Thomas aj.) a zároveň k soudobému modernismu (především T. S. Eliot). Na základě zvoleného teoretického rámce je zkoumá s důrazem na vztah mezi pojetím místa a poetikou místa (sense of place – poetics of place). Jako teoretickou základnu si doktorand zvolil metodologii tzv. humanistické geografie (humanistic geography), těžící z propojení geografie a fenomenologie, a minuciózní analýzu textů (close reading). Pozornost věnoval rovněž dobové recepci básníkovy díla. Za tímto účelem doktorand prostudoval rozsáhlou relevantní primární a sekundární literaturu (oddíl Bibliografie pokrývá 16 stran), kterou dobře ve svém výkladu využil.

Práce je rozdělena do šesti kapitol, z nichž první tři jsou teoretické (teoretický rámec, jeho aplikace na Audenovo prozaické dílo v kontextu informací o jeho životě, pojem krajiny a možnosti topografické poezie) a poslední tři kapitoly jsou věnovány analýze konkrétních textů (Audenovy „topografické“ básně – tzv. krajinná a scénická poezie). Různé odbočky v rámci výkladu (např. cestopis, epistolární forma aj.) vždy vhodně směřují k obohacení hlavního tématu. Analýza této poezie na základě řady dílčích zjištění pak vede k vyvození závěrů o charakteru této básníkovy tvorby, kde doktorand nachází a zdůvodňuje zásadní rozpor a napětí mezi Audenovým pojmáním stejných míst v próze a poezii.

Autor v disertaci představil vlastní ucelenou koncepci – v úvodu jasně zformuloval svou hlavní tezi a dílčí pozorování zúročil do svých závěrů. Práce se zaměřila na ústřední téma a

zpracovala vhodně volený soubor textů. Svůj definovaný úkol přísně dodržuje, avšak zároveň je založena na velmi širokém a pevném znalostním základě. Spis je přehledně rozvržen, autorův výklad je uspořádaný a plynulý, hlavní problémy jsou uceleně diskutovány v jednotlivých kapitolách a následně vyhodnoceny v závěrech. Ve svém výkladu Mgr. Vít vhodně spojuje podrobný rozbor jednotlivých textů s historickými, biografickými, společenskými, filozofickými, literárními a vzájemnými vazbami studovaných děl. Podrobně se seznámil s tvorbou zvoleného autora a položil si a zodpověděl mnoho důležitých otázek o podstatných souvislostech jeho raného díla. Práce rovněž prokazuje jeho znalosti literárněvědné metodologie a početné hodnotné odborné literatury. Své interpretace jednotlivých textů a celkové závěry průběžně konfrontuje jak se staršími, tak novějšími výsledky bádání.

Autorovy závěry jsou podloženy argumenty a přesvědčivé. Svým rozбором relevantních primárních textů a výběrem a využitím citované sekundární literatury Mgr. Vít prokázal své schopnosti v několika podstatných rovinách literárněvědné práce – podal citlivý všestranný rozbor a kritické zhodnocení raného Audenova díla, prokázal pochopení jeho vztahu k osobnosti autora, neopomenul komparatistický zřetel k dalším dílům autora a jiných autorů a postihl jeho vztahy k dobovému literárnímu a společenskému kontextu. S jeho rozborů jednotlivých textů a s jeho závěry lze souhlasit. Z formálního hlediska má práce odpovídající rozsah (248 stran), příslušný odborný aparát a standardní formální uspořádání. Je psána anglicky a její jazyk a styl jsou na odpovídající úrovni.

Ve své práci se doktorand mohl opřít o své dobré předchozí pedagogické a vědecké zkušenosti. V průběhu studia a také v minulém desetiletí po dostudování a získání magisterského titulu (v roce 2002) strávil jistou dobu v Anglii a pak působil jako asistent na katedrách anglistiky a amerikanistiky na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity v Opavě a na Filozofické fakultě Univerzity Pardubice, kde působí dosud a zajišťuje kvalitní výuku několika předmětů (úvod do studia literatury, různé kurzy britské literatury). Publikoval několik studií a recenzí v odborných časopisech, pravidelně se účastní vědeckých konferencí a v poslední době se podílí také na jejich organizaci (někdy i jako hlavní organizátor) na Univerzitě Pardubice. Je také spoluzakladatel a zástupce šéfredaktorky (dr. Š. Bubíková) odborného časopisu *American and British Studies Annual* (peer reviewed, zařazen na pozitivním seznamu a od roku 2012 v databázi Scopus). Aktivně se účastní na chodu fakulty (byl členem Akademického senátu FF UPCE, nyní je předseda disciplinární komise) včetně přednášek pro veřejnost.

V průběhu svého postgraduálního studia jako doktorand spolehlivě a včas plnil požadavky studijního plánu a byl v pravidelném kontaktu se školitelem, půjčoval si zvolenou sekundární literaturu a konzultoval přípravu na zkoušky a pak jednotlivé kapitoly předložené disertace. Jako školitel jsem přesvědčen, že Mgr. Vít má všechny předpoklady pro samostatnou badatelskou a pedagogickou práci.

Závěrem lze konstatovat, že práce dodržela svůj definovaný úkol. Studie shromáždila rozsáhlý hodnotný, do značné míry nezpracovaný a u nás méně známý materiál, podala jeho citlivý rozbor a kritické zhodnocení a toto využila pro formulování obecnějších závěrů. Jako celek tak podává velmi dobrou představu o centrální sledované problematice, tak i obecnější problematice poetiky místa. Případná publikace práce by byla přínosem jak pro badatele, tak i pokročilé studenty anglistiky.

Předložená disertace po obsahové a formální stránce splňuje požadavky kladené na práci pro získání titulu Ph.D. a doporučuji ji k obhajobě.

V Hradci Králové 21. 3. 2013

prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.
Katedra anglického jazyka a literatury
Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové
Rokitanského 62
500 05 Hradec Králové
bohuslav.manek@uhk.cz